

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «

Helyben bázshoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

M megjelenik minden nap a hétfő ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagyvárad, Apáczka-utca.

A szerkesztőség kéziratok visszaadása vagy megőrzésére nem vállal közt.

Előfizetések és hirdetések kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Az utolsó választási vasárnap.

(—a.) A választási készülődéseknek végéhez érkeztünk, Éppen csak néhány nap van még hátra, köztük a legfontosabb, a mai, az utolsó választási vasárnap.

Tudvalevőleg a választási előkészületekre vasárnap a legalkalmasabb. Nem azért, mintha a vasárnap megszenteléséhez hozzájárulna valamivel. Ilyenkor ugyan az élelmes jelöltek — számolva a nép vallásos meggyőződésével — azt is megteszik, amit esztendőök óta nem tettek, hogy ellátogatnak az Isten házába. Éppen most írja egy óbecsei ujság nagy dicséretet közt Visontai Somáról, hogy a múlt szombaton elment az ottani zsinagógába hitsorsái közé, ájtatos arccal szerényen beburkolózott az imádkozó lepelbe és buzgón végig csinálta az egész szertartást, mint akármelyik hitsorsos a szertartás alatt zsidó szokások szerint pénzt ajánlott fel a szegények számára. Az óbecsei zsidókat, mint az ujság írja, ez mélyen megthotta. Más kérdés, vajjon az Isten is annyira megvolt-e hatva Visontai kegyes leereszkedése által?

De megteszik ezt keresztény jelöltek is. Ilyenkor elmennek ők is a templomba, — nem hogy eleget tegyenek vallásuk törvényeinek, — hanem hogy a választók észrevegyék az ő buzgalmukat. Ebből a szempontból igazán nagy kár, hogy csak négy-öt évenként van képviselőválasztás. Ha gyakrabban lenne, — gyakrabban láthatnánk a jelölt urakat is a templomban. Ennek ugyan ritkán van valami fel-emelő, épületes hatása a népre, mert az ő megjelenésük inkább theatriális dolog, — de legalább gyakrabban tennének eleget a jelölt urak is vallási köteleességeiknek.

Más szempontból alkalmas a vasárnap a korteskedésre. Abból t. i., hogy a hétköznap elfoglalt választókhoz ilyenkor lehet hozzáférni. A vasárnapi négygyűléseken tömegesen jelenik meg a nép s így egyszerre meg lehet találni valamennyit.

Fel is használják a jelöltek ezt a jó alkalmat. Minden vasárnap ellepik a kerületeket. Sohasem tapasztaltuk ez ilyen mértékben mint a mostani választásnál, mely a legalkalmasabb időre esik, legszebb az időjárás s még nem kezdődött a nagy munkaidő.

A nép is örül, hogy hozzájut a va-

sárnap tiszteletére egy kis potya korcsmázáshoz, egy kis pénzhez. Telik a Rothschildék milliójából, mellyel hir szerint felsegítették a nemzeti munkapárt választási kasszáját. Akárhonnet került is — van pénz bőviben. Sohasem volt a korcsmárosoknak ilyen bő aratásuk — aratás előtt.

Jelölt van elég. Sőt több a kelletténél. Néhol öten is versenyeznek a nép bizalmáért. Még az a jó benne, hogy egy sem jön üres zsebbel. Az ellenzéki jelölteknek ugyan szörnyű vékonyan ereszt a pártkasszájuk, de hát megtoldják a jelöltek a magukéból, legtöbbször a kölcsönvett pénzből. Ugy látszik, mégis csak érdemes áldozni a mandátumért.

Pedig ez még csak az első választás, amely után Khuen-Héderváry bejelentése szerint (melyet ugyan komoly körökben kételkedve fogadnak) csakhamar jön a második meg a harmadik. Vajjon arra is lesz majd elég pénz?!

Ha a pénzből ki is fogynak a jelöltek — így a kampány végén — az igéretekből alig. Avval győzik ugyancsak, valósággal tullicitálják egymást. A nemzeti munkapárt ugyan — el kell ismerni

■ ■ Modern butorok ■ 15

LUKÁCS NÁNDOR-nál Rákóci-ut 8. sz.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Életképek.

II.

Modern igazságok.

A boldogságos Szűznek szobra állott a fő-tér közepén, alacsony, keskeny kis alapon. A szobor nagyon régi lehetett, mert egészen meg volt barnulva és némely helyen zöldesen fakó volt. Azt beszélik róla, hogy valami csodatett emlékére emelte egyik lakója a városnak régen, nagyon régen. A szobor legendás története már elmosódott az emlékekben, de csodás hatalma még most is él. Sokan, igen sokan fordulnak hozzá segítségért és mindnyáját meghallgatja a szükségben, de leginkább azokat, kik igazságtalan bántalmakat szenvednek az életbe.

Igy este felé azonban, elhagyatva, magában áll a szobor a csöndes kis téren, csak az utcai lámpás fénye lobog körülötte halványan, szelid remegéssel.

Egy nő siet keresztül az uton, egyenesen a Szűzanyához. Kicsiny, vékony alak, válla meg-megremeg kockás kendője alatt. A szobor előtt térde veti magát és néma, hívő áhitattal tekint fel hozzá, telve bizalommal. Szemein meglátszik a sok átvirrasztott, sirással töltött éjszaka nyoma. Arca fonnyadt, telve ráncsal, pedig még fiatal. Melle beesett, nyaka vékonyka. Az egész asszony olyan szájalomra méltó, mint egy kicsiny, védtelen állat, kit elnyom az erő, durv n megtép az idő, gonosz módon üldöz a szívtelenség. Tekintete is olyan rémült, s mind-egyre kutatva néz körül. Az utca néptelen, ki-lalt, kis városban nem jár ilyenkor künn senki, nincs kiül tartania. Egyszerre erőt vesz rajta a fájdalmas indulat és hangosan, zokogó szóval panaszkodik a hideg, élettelen, merev szobornak.

— Nem hánytam fel senkinek a sok szenvedést, miben eddig részem volt. Nem tudja azt senki, mi megy végbe nap-nap után az én bensőmben.

... Kicsiny gyermekem a karjaim között lehelte ki lelkét és még sem szórtam vádakat őrzöngve az égre. Megnyugodtam benne szépen,

csöndesen. Pedig az ő életével elköltözött az as öröm is életemből, ami még volt. Te látod azt Szűz Mária, te tudott azt legjobban.

A szobor pedig, mintha csakugyan figyelne a fájó lélek feljajdulására, szelid, szomorú tekintettel néz rá.

Az utcán lassan terjed végig az őszi köd. Ugy jön, mint egy nagy hógomolyag, amit pajkos kezek elindítottak a hegytetőről, s mire az aljba ér, már egész lavina. Előbb csak az utca végén jelenik meg tehát, imbolygó tömege, azután gyorsan terjed a téren, mignem elönt mindent és fántásztikussá, rémesekké teszi a kis komoly polgári házak körvonalait. A szomorú, szürkés ködön át alig-alig látszik az utcai lámpa gyöngén pislogó, keskeny lángja. Már a szobrot sem bírja egészen megvilágítani fényével, csak a hét törrel átszurt sziv látszik tisztán most is és a felette nyugvó kéz. Mintha figyelmeztetni akarná a panaszkodót, saját szenvedésére.

A kicsiny asszony pedig nem lát ebből semmit. Fejét lehajtva, halk zokogással suttog: — Nincs már senkim, semmim. Volt egy

Legjobb férfi fehérneműek legolcsóbban

Szintartó angol zefir ing (méret után is) 1.95, 2.50

” ” ” ” visszahajtó gallérral 1.25, 1.75

Puha elejű pique ing 1.10, 1.50

Tartós köper alsó nadrág, fűzős vagy gombos 55, 75

Aruház a „Gólyához“ **Gutfried Testvérek**

Szent László-tér.

Holdas templom mellett.

— e téren nagyon elmarad vetélytársai mögött. Sem katonai, sem közjogi téren nem ígérnek reformokat, — de Justhék még most is rendületlenül ígérnek 1911 január 1-re az önálló bankot. Hogy azután a nép is olyan rendületlenül hiszi-e? — az más lapra tartozik. A választói reform dolgában is elég szerények a nemzeti munkapártiak — leszámítva Székelyt, Váradyt és társait, akik Justhékkel egyetemben már tullicitálják a szocialistákat is, már talán a nőknek és a suhancoknak is megígérték a választói jogot — pedig még csak azt sem tudják keresztül vinni, hogy akinek ma van joga, azt tényleg szabadon gyakorolhassa is. A most folyó korteskedés, lélekvásárlás hangosan kiáltó bizonyosság reá, hogy még azok nagy része sem méltó és alkalmas a politikai jogok alkotmányos gyakorlására, akik most fel vannak ruházva avval. Eből könnyen el lehet képzelni, mi lenne akkor, ha az ígért általános, egyenlő, titkos koru bekövetkeznék?!

Hogy a szociológusok nem ijednek meg ettől, az érthető. Ok a zavarosban akarnak halászni. Hadd legyen hát minél általánosabb és minél nagyobb zavar. De hogy a nép igaz barátai is ilyen óhajtanának — alig hihető. Ha mégis ígérgetik, csak saját gyengeségükről szolgáltatnak bizonyosságot.

E mámorító napok után kijózanodik

a nép is. Bizunk benne, hogy eljön a kijózanodás azokra is, akik ilyen ígéretekkel biztatják a népet s megóvják az országot attól, hogy ez a mámor még általánosabb legyen. Ez is sok, ami most van, örvendünk, hogy már a végét járja.

A szerb szerződés elhalasztása.

Ausztria-Magyarország és Szerbia között a kereskedelmi szerződésekre vonatkozó tárgyalások folytatását, a Magyar Kereskedők Lapja értesülése szerint öszre halasztják. Ennek oka valószínűleg az, hogy Szerbia előbb Oroszországgal, Törökországgal és Bulgáriával akarja kereskedelmi szerződését megkötöni. A belgrádi török követ kormányától azt az utasítást kapta, hogy kezdje tárgyalásokat a szerb kormánnyal egy új kereskedelmi szerződés érdekében.

A magyar ágyugyár ügyében több tervet terjesztettek a kereskedelemügyi miniszter elé. Mind abból a feltevésekből indult ki, hogy tetemes államsegélyben részesül majd az új vállalat. Általában a beruházandó tőkének mintegy 35 százalékát igénylik szubvenció gyanánt. Az első terv — a Magyar általános hitelbank érdekcsoportjától ered, amelyhez a *Deutsch Ignác* és fiai és a *Weisz Manfréd* cégek tartoznak, de esetleg belevonják a Skoda-műveket is. A másik tervet Magyar kereskedelmi r. t. nyújtotta be. Azt állítják, hogy tulajdonképpen ez a régiebb. A kereskedelemügyi miniszter egyik tervet sem hajlandó elfogadni egyelőre, mert — hir szerint — a *diósgyőri állami vasgyárban* rendezik be az új ágyugyárat, ami már szintén régi terv. És ez lenne a legcélszerűbb.

x **A Lloyd kávéház** nyári kert helyiségében május hó 28, 29, 30' és 31 én következő igen érdekes mozgófénykép ujdonságok lesznek bemutatva: 1. Pórujáró akademikus 2. Dráma a kőbányában. 3. Bserép gyártás, 4. Elektromos disznó 5. Tszaki sark fölfedzése. 6. Látogatás a Pasteur intézetben. 7. Lajtó hatalma. Belépti díj nincs kezdete este 9 óra-kor. Kötő italokról és ételekről gondoskodva van. A n. é. közönség szives pártfogását kéri *Hartstein és Örléy* kávéház tulajdonosok. 39

x *Finom uri fehéremű és minden uri divat és kalap ujdonság megérkezett*
Róth M. utóda cégnél.

Bémer-tér.

Eredeti angol férfi cipők. 150

x **Olvassa el kérem!** Ha érdeklí, hogy lakásában miért érhet el takarítást villamos áramfogyasztással. On égethet már 16 gyertyafényű *Wolfram* égőt és ami a régiekkel szemben óránként kb. 3 fillért takarít meg, tehát nem szükséges, aki nem akar nagy világitást, hogy 32-es vagy 50 gyertyafényű égőket alkalmazzon és ami a fő nálam, ezen *Wolfram* égő 2 K 40 fill. Stern villamos felszerelési vállalata Bémer-tér 2. Telefon 556. Szivesen szolgálok felvilágosítással. 44

* **Borsalino**, Pichler és angol kalap tavaszi ujdonságok **REICHARD ARUHÁZABA** megérkeztek, hol legelegánsabb budapesti és amerikai cipők kaphatók. 46

x **Legszébben megörökíthetők** az estélyi toilettek és jelmezek **DAJKOVITS** villanyfelvételében. A Sa. bálterméből kényelmes fedett átjáró. Diszes esküvői felvételek minden időben eszközöltetnek.

gyermekem . . . Szép volt, mint egy kis virág . . . Egy napon letört, elhervadt. Azóta fogok én is napról-napra. Addig volt ami fenntartotta az életet bennem, de azután . . .

Megevett a sok gond, munka, szükség.

Ki mellett mentem így tönkre? Kinek a boldog, kényelmes életéért zsaroltam így le magamat? Kiért szenvedtem mosolyogva a kínokat? Kiért, óh mondd szentséges szűz Anyám kiért?

A köd pedig lassan, alattomosan körül fonja a vézna kis alakot, behatol tüdejébe, rá száll vállaira. Ez az asszony szakgatottan, elfuladva köhög. Előbb kellemetlen, éles hangon, azután halkabban, míg végül egészen elcsendesedik, csak rangatozásából látszik, hogy még mindig tart a fájdalmas roham. Mikor ismét magához tér, oda támaszkodik a szobor talapzatához és lihegve, gyorsan szedi a lélekzetet.

— Persze, most már csak rom vagyok. De kiért mentem így össze?

— Ha élne az én kis angyalkám, mégis csak volna valami vigaszom a világon. Legalább tudnám, hogy kiért éltem . . . Vagy talán jobb így . . . Te tudod, te Hatalmas, hogy miért tetted ezt. Ha én mentem volna el előbb, mi lett volna belőle . . . Az ő kezükbe esett volna . . . Azok pedig nem ismernek irgalmat . . . Már látják, hogy végem van, tudják, hogy csak napjaim lehetnek hátra és nem kegyelmeznek . . . Az erős, felt, viruló nő ott kellett magát annak a férfinak én előtttem, aki mellett sorvasztott le engemet az élet. És az a férfi el tudja feledni a sok gyötrelmes, kínos órát, amiken keresztül mentem érte és mohón fut a másik után . . .

Az asszony már alig suttoz, hangja elreked, mindegyre fojtogatja az újabb roham és lélekzete hőrögvé, sipolva tör elő beesett meléből.

— Szentséges szűz Anyám! Azt mondják, te védelmedbe fogadod az igazságtalanul szenvedőt. Mondd, igazság-e ez, amit velem tészek? . . . Ó, segíts meg engemet, légy velem és add meg nekem az én igazságot . . .

— Fialat voltam, szép vidám, mikor megkezdődött az élet. A munka, a munka, a fáradtságosan szerzett és mégis szűkösen t-letett élet juttatott ide. És most . . .

Szinte nyöszörögve panasztolt már:

— Hogy menjek közéjük vissza? Még meghalni sem tudok ott, ahol tudom, hogy úgy várják, nagy lesz az ő örömük és ez nekem még halva is fájna. Igazság az, hogy még halva is fájna. Igazság az, hogy még a halálba is bántanak? . . . Ne engedd azt megtörténni. Nincsen joguk hozzá. Ne kinozzanak még azután is. Elég volt ennyi . . . Ugye, Te jó, te fájdalmas Szűz, te igazságot adsz nekem és velem leszel és megsegítesz . . . Ó, mutasd meg a hatalmat és tégy igazságot . . .

A nagy izgalom egészen ki merítette: Híves mozdulatai mind csendesebbek lettek, lábai remegtek és fáradtan, kimerülve rogyott le a szobor elé. Siránkozó, összefüggéstelen hangok törtek fel kebléből, a miket meg-megszakított a rémes, tompa köhögés, mely felverte az éjszaka csendjét. Az alattomos köd mind sűrűbben, mind fojtóbban fogta körül áldozatát, az pedig megadással, szomorúság nélkül fogadta. Csak kis kendőjét húzta összebb keskeny vállai fölött egy darabig, egyszer aztán annyiba

hagyta azt is. Minek óvja magát? Kiért? Ha úgy sincs igazság a földön.

A néma éjszakában óvatos, tapogatózó léptek közeledtek.

Az asszony fölállott, gyöngye teste reszkett, amint felismerte a léptekből férjét. Nagy erővel igyekezett elfojtani a fötörő köhögést, de ez sehogy sem sikerült és előbb hozta azt, aki elől menekült. A nagy, erős férfi fölkapta, mint egy gyereket és futott vele a város felé, csak utközben szólt szelid szemrehányással.

— De így tenni. Meghírbetted volna magadat alaposan. Most is köhögsz és még szerzettél volna hozzá egy nagyobb bajt. Hogy tehetted ezt? Nem gondoltál rám? Itt tudnál hagyni? Mi lenne pedig belőlem az én őrző angyalom nélkül.

Az asszony dacosan mormogta:

— Az igazságot kerestem.

— Az igazságot? — A férj hangja csodálkozó volt — Miféle igazságot?

Az asszony nem felelt, de most már engedékenyen simult a férfi izmos karjai közé és oly jól esett neki!

A férfi nem kérdezte tovább. Talán megérezte, hogy miről lehet itt szó és bűnbánattal igyekezett megnyugtani párját. És soha ember ennyi szépet össze nem beszélt, mint ez, míg haza ért vele. Szerelmes bűnbánó szavakat átszótt, mondott annak a haldokló, hiszékeny asszonynak, ki boldog halálával gondolt a csodatevő Szűzre, hogy így megad a neki az igazságot — az utolsó igazságot. A legszébbet, a legboldogítottabbat.

Boér Margit.

Főtisztelendő Papság figyelmébe!

6

- Uj női- és férfi-cipész üzlet! -

Paróczay Máttyás

NAGYVÁRAD,

Rákóczi-ut és Nagy Sándor-utca sarkán

(Czillér mellett.)

Ujdonságok.

Sztrájkba léptek a nyomdászok.

A magyar hírlapolvasó közönség ma az ország összes vidéki városaiban csonka és fogyatékos összeállításban kapja a lapokat. A vidék valamennyi nyomdájában kitört a sztrájk; a munkások letették a szerszámot s kivonultak a mőhelyekből.

A lapok tulajdonosai minden elképzelhető módon és eszközzel igyekeztek hónapok óta tartó fáradozásán keresztül elejét venni a sztrájk kitörésének. A munkások bérköveteléseit hajlandók voltak megadni: a követelések tuinyomó része azonban hatalmi kérdésekben csúcsosodott ki, a melyeknek teljesítése vasból készült béklyó volna a vidéki magyar nyomdai ipar existenciáján. A magántulajdon felett való szabad rendelkezési jog keréketörését a nyomdatulajdonosok nem engedhették meg. A munkások ragaszkodtak absurd követeléseikhez s mivel azokat a főnökök el nem fogadták: tegnap este 6 órakor kivonultak a szedőszekrények mellől.

A közönség elnézését kérjük tehát, hogy saját hibákon kívül lapunkat, a melyet napról-napra tökéletesebben és színesebben akarunk az olvasó asztalára küldeni, ma meglehetősen primitív keretben bocsájthatjuk ki a szerkesztőségéből. A lehetőségek határain belül igyekezni fogunk a sztrájk tartama alatt is a hírszolgáltatást fenntartani s a közönséget a napi eseményekről értesíteni. A legnagyobb erőmegfeszítéssel törekszünk arra, hogy addig, amíg a béke a munkásokkal helyre nem áll, főleg az aktuális politikai eseményekről lapunk hasábjairól pontosan értesüljenek.

A közönség, a mely szeretetével annyiszor kitüntetett bennünket, a szorgos sztrájk tartama alatt és mellettünk fog állani ebben a sulyos és igazságos küzdelmünkben.

A munkások eljárása annál sértőbb és indokolatlanabb a közönséggel szemben is, mert a nyomdatulajdonosokkal kötött szerződésük csak június 10-én jár le. Mindamellet tegnap este 6 órakor váratlanul kimondták a sztrájkot, hogy éppen a választások előtt, tegyék lehetetlenné azt, hogy a legizgalmasabb eseményeket a közönséggel tudathassuk. Ezzel a kiszámított presszióval szemben nekünk csakis a közönség rokonszenve és jóakaratu támogatása nyújthat erőt a van sikeres megküzdésére.

Gyönyörű
blousok érkeztek
FLEGMANN

céghez, — Bémer-tér.

Mikszáth Kálmán halála.

Az utolsó órák.

Nagyvárad, 1910. május 28.

A választási mozgalmaktól hangos ország szívverését megdöböntő gyász híre állította meg egy pillanatra. Dicsősége teljében, váratlanul meghalt az élő magyar írók legelsője: Mikszáth Kálmán.

Mikszáth teljesen egészségesen utazott el a múlt hét csütörtökén Máramaroszigetre, hat egész napig járta kocsin, automobilon kerületét. Ez a fárasztó túra ártott meg a nagy írónak. Kedden este hazatérve, már betegségről panaszkodott.

Az orvos krónikus, tüdőhurutot állapított meg, amelyet meghülés váltott ki. Az éjszaka jobbra fordult állapota, reggel nyolc órakor meglátogatta Szerényi professor kilenc és tíz óra között észrevehetően jobban lett s orvosa engedélyével egy kis tejet próbált inni. Alig érintve azonban meg a poharat, máris rosszul lett s elvesztette eszméletét. A kezelő orvos kétizben oxigén-injekciót alkalmazott, azonban sikertelenül. 12 órakor annyira rosszul lett Mikszáth, hogy fia, Mikszáth László rémülten szaladt Farkas László dr. professorhoz. A lépcsőházban találkozott az orvossal, aki a beteg szobába érve konstataálta, hogy Mikszáth Kálmán már öt perce halott. A katasztrófa 12 óra 15 perckor következett be. Mikszáthot szívszélhűdés ölte meg. A nagy író még a halál perceiben sem hagyta fel derült kedélye, csodás meleg szíve megható szavakat talált:

— Ha meghalok temessetek Jánoska mellé, hadd legyek a kis fiam vendége.

Majd később a máramarosszigeti mandátuma jutott az eszébe és mosolyogva mondta fiának, Mikszáth Kálmán, Lászlónak:

— No Laczi fiam, most már te állj ki az apád helyett. Déli órákban villám gyorsan terjedt el a hír a fővárosban, kora délután már Nagyváradon is tudomást szereztek róla, a közgyűlés sietett is kifejezést adni a város mély részvételének.

A kormány a nemzet halottjának tekinti Mikszáthot és gondoskodik róla, hogy oly ténnyel és pompával temessék el a nagy író, mint annak idején jókait. Mikszáth ravatalát a Nemzeti muzeum dísztermében állítják fel.

A vasutasok lakáspénze

A miniszter a nyugdíjazott vasutasoknak

Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter tegnap nevezetes rendeletet bocsájtot ki. Elrendelte, hogy az államasuti alkalmazottaknak lakáspénzük után is bizonyos nyugdíj igény biztosítsák,

illetve azt, hogy az alkalmazottak nyugdíja ezen a címen felemeltessék.

A nagyvárad di választás.

Az utolsó párlestélyek

Végső készülődések folynak most Nagyváradon is a szerdai döntő napra, a képviselőválasztásra. Mindkét párt a város különböző részeiben naponta tart összejöveteleket a választás napjáig.

Tegnap este is voltak politikai vacsorák, úgy a Hoványi, mint a Glacz pártnál sok választó részvételével. A nemzeti munkapárt tegnap este a Pannonia éttermében agitált jelöltje mellett. Az estélyen Dr. Hoványi Géza, a jelölt, továbbá Dr. Grosz Menyhért, Dr. Medvigy Gábor, Rmanóczy Kálmán, Dr. Várad Ödön és még többen tartottak beszédet.

A függetlenségi párt is Olasziban, az Europa étteremben tartott agitációs estét. Glac Antal jelölt után dr. Adorján Emil, Korbély József, Lukács Géza ezredes, dr. Olasz Béla, dr. Fényes Ödön, Sichermann Mór, Weisz Lajos buzdították a híveket.

A hátralevő napokban következő összejövetelek lesznek még:

A függetlenségi párt választást intéző bizottsága ma, vasárnap délelőt 11 órakor a pártkörben tart értekezletet. Holnap, hétfőn este 8 órakor a Körös utcai Bors vendéglőben 9 órakor a Szent Jángs utcai Kis pipa vendéglőben, kedden este fél 8 órakor a váradvelenei Rölich vendéglőben, fél 9 órakor az ipartestület házában levő vendéglőben és fél 10 órakor a Széchenyi étteremben jönnek össze a választók.

Hétfőn este 7 órakor Külvároson a Fekete László-féle vendéglőben, 8 órakor Kolozsvári-utcán a Budai-féle vendéglőben, 9 órakor Velencén a Templom-téren levő Otthon kávéházban. Kedden délután 5 órakor Olasziban a Karger-féle vendéglőben, este 8 órakor pártvacsora a Pannoniában.

Rendkívüli városi közgyűlés.

Részvét Mikszáth halála felett.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága tegnap rendkívüli közgyűlést tartott Hlatky Endre főispán elnöklete alatt.

A kitűzött ügyek tárgyalása alatt érkezett az újságírók révén a hír a közgyűlésbe Mikszáth Kálmán haláláról. A gyász híre futótként terjedt el s mély megdöbbenést keltett.

(A város 60.000 koronája.)

Első sorban a 60.000 koronás állami segélyre vonatkozó felosztási tervet terjesztette elő a tanács.

Lukács Ödön tanácsnok ismertette a mi-

niszter leiratát és a tanács javaslatát. Részletesen foglalkozott a tanács által eszközölt eltérésekkel, a magasabb osztályba helyezett tisztviselőkre vonatkozólag. A beérkezett felebbezéseket mind elutasítani javasolta, csupán a rendőrség kérelmét méltányolta s javasolta, hogy a 60.000 koronából fennmaradó 2554 koronát osszák ki a rendőrség között.

Hosszabb vita kerekedett, amelyben kifogásolták a tanács által készített felosztási tervezetet s végre a többség dr. Adorján Emil, illetve dr. Moskovits József ineitványára azzal adták vissza a kérdést a tanácsnak, hogy a felosztási tervezetet a pénzügyi bizottság tárgyalja s azután nyomassák ki és osszák szét a törvényhatóság tagjai között.

Ezután a vízműtelepnél szükséges munkálatokra, továbbá a községi polg. leányiskola építésére vonatkozó előterjesztéseket és a színházra kötött szerződést tárgyalták és változatlanul elfogadták.

(Mikszáth halála.)

A közgyűlés végén Hlatky Endre főispán megható szavakban közölte a törvényhatósággal a lesújtó hírt, hogy Mikszáth Kálmán, a nemzet nagy írója hirtelen elhunyt. Helyesnek tartja, hogy a mikor a közgyűlés együtt van a nemzet kiváló férfiának halála fölött a törvényhatóság fájdalmának kifejezést adjon. Indítványozza, hogy mondja ki a közgyűlés, miszerint a legnagyobb magyar író halálával az irodalmat, a nemzetet ért fájdalmas veszteség felett a törvényhatóság mély részvétét jegyzőkönyvébe iktatja; az elhunyt családjához és özvegyéhez részvétiratot intéz; a temetésen magát képviselteti s a polgármestert hívja meg a küldöttség vezetésével; a ravatalra koszorút helyez. A törvényhatóság az indítványt magáévá tette s ezzel a közgyűlés véget ért.

Statisztika a képviselő-jelöltekről.

Ezerszáznyolevanhárom mandátum aspiráns.

Pontos statisztikát adhatunk arról, hogy az országban hány jelölt küzd ez időszerint a mandátumért. E szerint az ország 413 kerületére 1183 jelölt pályázik. Elképzelhető, hogy a jelöltek ily nagy száma mellett milyen heves lesz a harc az egyes kerületekben. Van az országnak oly kerülete is, a hol hét jelölt küzd a megbízó levélért.

A jelöltekről szóló pontos statisztika a következő:

Munkapárti jelölt van	351
Justh-párti jelölt van	207
Kossuth-párti jelölt van	180
Nép-párti jelölt van	73
Pártonkívüli jelölt van	69
Nemzetiségi jelölt van	66
Szociáldemokrata jelölt van	102
Keresztényszociálist jelölt van	43
48-as szociálista jelölt van	39
Balpárti jelölt van	23

Pártonkívüli függetlenségi 15
Demokrata jelölt van 4
Harminchárom kerületben egyhangu lesz a választás.

132 kerületben	2 jelölt
140 kerületben	3 jelölt
78 kerületben	4 jelölt
27 kerületben	5 jelölt
2 kerületben	6 jelölt
1 kerületben	7 jelölt

pályázik a mandátumért.

Pénzhamisító nazarénusok.

— Bünbarlang a szőlőhegyen. —

Nagyvárad, május 29.

Megemlékeztünk tegnapi számunkban arról a pénzhamisító bandáról, amelynek manipulációit leleplezte a rendőrség. A bünbanda tagjai után erélyes nyomozás indult meg és tegnap délelőtt már a nagyvárad-i »tagok« együtt voltak a rendőrség celláiban. A nyomozás most Biharvármegye különböző vidékein keresi többi tetteseket, mert az kétségtelen bizonyítást nyert, hogy a bünbanda szervezete szétágazott az egész vármegyére. Különböző érdekes dolgok merültek napfényre. Kiderült, hogy a szőlőhegyi bünszövetkezet valamennyi tagjai nazarénus és buzgó, ájtatos imádkozásuk mellett szorgalmasan gyakorolták a pénzhamisítás sportját is.

Tudósításunk a tegnapi eseményekről a következő:

Tegnap a nagyvárad-i piacon — mint megtartuk — letartóztatták Gyulai Ferencnéét abban a pillanatban, amikor több hamis egykoronást és 20 fillérest akart forgalomba hozni. Gyulai Ferencné a rendőrségen bevallotta, hogy ő a pénzt vejétől kapta és tudomása szerint veje: Varga Mihály tüzetszerűen foglalkozik a hamis pénz készítésével.

A detektívek nyomban kimentek Gyulaiéknak a szőlőhegyen lévő lakására és itt érdekes felfedezéseket tettek. Házkutatást tartottak Gyulai Ferencné Vezárek Varga Mihálynak a Nagysötétágon lévő házában. Itt találtak egy csomó gipszlenyomatot, pénzhamisításhoz szükséges készülőkeket és rengeteg sok hamis pénzt. Ezek között volt egy csomó ötkoronás és husz filléres, amelyek meglepően tökéletes technikával állítottak elő. A felismerhetetlenségük tökéletesek, csupán a csengésükről lehet felismerni, hogy nem valódiak.

Varga Mihályt és a feleségét nyomban letartóztatták és megindult a nyomozás a Gyulai familia ellen is, mert valószínű hogy nekik is tudomások volt a pénzcsinálásról. Varga Mihály eleinte tagadott mindent. Azt mondta, hogy a pénzt Mezőtelegden lopta egy cigánytól, akitől lovat vett 260 koronáért. Egy százkoronást váltott a lókupecnél, aki hamis pénzzel cserélte fel a bankjegyet. Később azonban — bizonyítékok sulya alatt megtört és beismerte, hogy ő készítette a hamis pénzt. A nyomozás adatai szerint Varga Mihály feje volt egy nagyszabású bünszövetkezetnek, amely kiterjedt Mezőtelegre, Borzokra, Száldobrára és Szalárd környékére.

A legérdekesebb az, hogy a Varga és a Gyulai familia buzgó nazarénus. Szorgalmasan

jártak a gyülekezetbe és úgy ismerték őket, mint buzgó, jámbor istentűz emberek. Tegnap délelőtt a rendőrségen kiha'lgatták Varga Mihályt. Súlyosan kompromitáló dolgokat mondott férjére. Vallomása előtt mint jó nazarénus buzgóan imádkozott a „jó atyához“. Varga Mihály is állandóan imádkozik és sirva kér bocsánatot: vétkeire.

HIREK.

* **A király elutazása Boszniába.** Véglegesen megállapították már, hogy a király vasárnap délután 6 óra 40 perckor utazik el a keleti pályaudvarról. Az udvari vonat a Szabadka—India—Mitrovicai vonalon át megy Boszniába.

* **Uj államfőkár.** Budapestről jelentik. A király Návay Szabó Sándor miniszteri tanácsost a külügyminiszterium elnöki osztályának vezetőjét államtitkári címmel és jelleggel tüntette ki.

* **Urnepi körmenet.** Az urnai istentiszteletet ma, vasárnap tartják meg a Szent László-templomban. A szent misét Dr. Karácsonyi János prépost-kanonok, a szent beszédet pedig Brém Lőrinc szétszéki aljegyző, pápai tb. záplán tartja. Kedvező idő esetén a körmenet kivonul a Szent László-téren felállított lombsárokban levő oltárhoz.

* **Kinevezések a vármegyénél.** Miskolczy Ferenc dr. Biharvármegye főispánja Bartos Adorján szalárdi szolgabíró és Dr. Poynár Ernő székelyhídi szolgabíró tb. főszolabírák, Szunyogh Andor volt szolgabíró tb. főszolabíróvá, Dr. Horváth Gyula szalárdi járásorvos tb. tiszti főorvossá, Dr. Andrassy Ernő szalac t. körorvost tb. járásorvossá, Fulzán János közig. gyakornokot tb. árvaszéki ülnökké és ifj. gróf Tisza Istvánt tb. vármegyei aljegyzővé nevezte ki.

* **Választások.** Junius első napján kezdődnek meg országsszerű a képviselőválasztások. 413 kerület közül 337 kerületben mindjárt az első napon eldőlt a harc. Biharvármegye és Nagyvárad szintén junius 1-én választ. Junius 2-án 49. 3-án pedig 16 kerületben szó utják az urnák elő a szavazókat. A többi napon már csak szórványosan lesz egy pár választás. Miután az ország legtöbb kerületében már junius 1-én lezajlik a választás, mindjárt az első napi eredmény után ki fog tűnni, hogy a kormány számbat-e többségre a parlamentben.

* **Hofrichter — kötélt általi halálra ítélték.** Bécsből táviratozzák: Öt heti tárgyalás után ma hozott ítéletet a hadbírósg Hofrichter főhadnagy bünügyében. A bírág legszigorubb ítélettel sújtották a szerencsétlen főhadnagyot: *kötélt általi halálra ítélték.* A felhozott enyhítő körülményeket is méltányolta a hadbírósg s illetékes helyre felterjeszti a kegyelmi kérvényt, amelynek elfogadása 20 évi súlyos börtönbüntetésre változtatná át a halálos ítéletet. Az ítéletet rögtön lepecsételték s átadták a hadbírósg volt elnökének, aki csak az illetékes fórumnak döntése után hirdeti ki a bíróság ítéletét Hofrichternek.

* **A szalonfal háborúság.** A nagyszalonfal járásbírósg előtt érdekes tárgyalás folyt le ma délelőtt. Balogh Mihályné, a Justh párti

Nagyváradiak **Cirkusz HENRY jön!**
figyelmébe

jelölt felesége feljelentést tett Balogh Imre szalontai hentes ellen, aki egy népgyűlésen tartott beszédében azt mondta Balognéról, hogy Tisza István bevonulásakor záptojást dobott Tisza arcába Balogh Mihályné rágalmazásért jelentette fel Balogh Imrét. A mai tárgyaláson a vádlott ügyvédje a valódiság bizonyítását kérte, Dr. Fráter Pál Balogh Mihályné ügyvédje pedig fölmutatta Tisza István gróf levelét, amelyben a nemes gróf kijelenti, hogy öv. Balogh Mihályék udvaráról dobás nem érte s aki az urnót azzal vádolja, valótlanosságot állít. A tárgyalást elhalasztották. Nagyszabású izgalommal tárgyalják az esetet.

* **Egy híres futós halála.** Berliini távirat jelenti, hogy Koch Róbert, a világhírű tudós, aki a gümőkór bacilusát fölfedezte Baden-Badenben szivbajban elhunyt. Koch Róbert halála nagy veszteséget jelent az emberiségre.

* **Inzultált képviselőjelölt.** Szombathelyről táviratozzák: Kinós incidens történt ma délután a vasvári állomáson. Buzáth Ferencz néppárti képviselőjelöltet megtámadta és többször arcul ütötte Márkus István Mindszenti körjegyző. Az inzultált képviselőjelölt az állomás épületébe menekült a dühönő ember elől. Az inzultus oka az volt, hogy Buzáth egyik beszédében zsarolónak nevezte a körjegyzőt.

* **A László malom a magyarosításért.** Az Egyesült Nagyvárad László- és Hunyady Gőzmalmi R. T. igazgatósága a mai napon 40 koronát küldött aranyban a közs. isk. felügyelő igazgatóságához, hogy abból azon községi iskolai nem magyar anyanyelvű tanulók, kik a magyar nyelv elsajátításában kiváló eredményt mutattak fel, egy-egy arany vizsgai jutalomban részesüljenek.

* **Viharok mindenfelé.** Tenkéről jelenti tudósítónk, hogy ott csaknem minden délután zivatar dühög. Tegnap olyan jégzápor volt, aminőt emberemlékezet óta sem láttak. Még a kertekben is minden víz alatt áll.

* **Érettségi biztosok.** A kultuszminiszterium Novotny S. Aifons premontrai főgimnáziumi igazgatót a budapesti IV. ker. piarista főgimnáziumhoz, Békefi Remig dr. egyetemi tanárt a nagyvárad premontrai főgimnáziumhoz az érettségi vizsgálatok vezetésére miniszteri biztosokul rendelte ki.

* **A nőegylet nyári ünnepélye.** Az izr. nőegylet nyári mulatság rendezését vette tervébe. Egyelőre még csak az idea merült fel, még nem alakult ki a mulatság képe. A nyári ünnepély június hó 15. ike felé lesz. Helye: a nyári színház és az azt környező park.

* **Tiszti orvosi képesítés.** A tiszti orvosi vizsga alkalmával képesített orvosok névjegyzékébe Andrassy Ernő körorvos (Szalárd) felvétel.

* **A premenfrel főgimnázium** zene önképző köre ma délelőtt 11 órakor az intézet dísztermében évzáró ünnepséget tart. A rendezőség ez uton is meghívja az érdeklődőket a nagyszabású ünnepségre.

* **A király és Kálvin emléke.** Ma délelőtt 11 órakor — mint Budapestről jelentik — a református egyház számos kitünőségét fogadta. Öfelsége s átvette azt a díszfeliratot, amelyet Kálvin négyszázados születési jubileuma alkalmával nyújtottak át a királynak. Öfelsége a cerclenél elsősorban Bánffy Dezső bárót szólította meg, akinél a Kálvin jubileumáról kérdezősködött. Antal Gábor püspöknek ezt mondotta:

— Mi régi ismerősök vagyunk.
— Tisza István gróffal hosszabban elbeszélgetett:
— El van-e még erősen foglalva a körutjával? — kérdezte Öfelsége.
— Még igen, Felső. Holnap Hajduböszörménybe és Debrecenbe megyek.

Ezután Dégenfeld grótot és Darányi Ignácot tüntette ki megszólításával

* **Uj pénztintézet.** „A Nagyvárad Kereskedelmi és Forgalmi Bank Részvénytársaság” ma, vasárnap délelőtt fogja alakuló közgyűlést Dr. Fried János ügyvédi irodájában (Bazár-épület) megtartani, melyre a részvényjegyzőket meghívják az alapítók. Az új pénztintézet vezérigazgatójával, mint értesülünk Friedländer Ernő van kiszemelve. aki a pénztintézeti tisztviselői kar egyik legképzettebb tagja.

* **Anarchisták Sarajevóban.** Sarajevóból jelentik. A rendőrség négy anarchista tartóztartott le. Az anarchistaokat öfelsége boszniai utja vitte Sarajevóba, kettőt közülök felismertek, a másik kettőről megállapították, hogy anarchisták.

x **Kertmegnyitás.** Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy folyó hó 14-én, szombaton este a Nemzet-szálloda kerthelyiséget egy elsőrendű cigányzenekar közreműködésével ünnepélyesen megnyitottam. Minden este változatos műsora mozgófénykép előadás. Tisztán kezelt saját termésű borok, kitűnő magyar konyha. Szíves pártfogást kér tisztelettel: Kecskeméthy István vendéglős.

CHASSALA SANDÁLOK, valódi amerikai és elsőrangú BUDAPESTI CIPŐK legjobb kivitelben

Reichard Áruháza

cégnél kaphatók.

x **Uj gyógyító módok** dr Rácz Ödön gyógyintézetében Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 7. sz. Villanysugaras géppel fogó- és asthma-ellenes kurák. Álmatlanság, fejfájás, idegyengeség ellen *uj villanydelejes gépek*. Reuma, köszvény, idegfájás, hűlés ellen *villanyos forrólevegő-zuhany*. Női bajok, vérzékenység ellen *franzensbadi moor-fürdők*. Szív-bajok ellen *szénsavas fürdők*. *Gége, tüdőbajoknál* belégzési kamarák. *Gyomor, bélbajoknál* skóttush vibrációs massage. Bejáróknak egész nap nyitva. — Bennlakóknak 18 szoba. Olcsó penzió. Nagy, jó levegőjű árnyas kert. Bennlakó orvos.

x **Finom uri fehérnemű és minden ural dívat és kalap ujdonság megérkezett**

Róth M. utóda cégnél.

Bémer-tér.

Eredeti angol férfi cipők.

198

Színház.

Heti műsor:

Vasárnap: D. u.: Cigánybáró; este: A vén bakkancsos és fia a huszár.

Hétfő: Bilincsek.

Kedd: Vörös talár (Szegedi Erzsi első vendégfellépte.)

Szerda: Varázskeringő; (Szegedi Erzsi felléptével.)

Csütörtök: Luxemburg grófja; (Szegedi Erzsi felléptével.)

Péntek: Elvált asszony; (Szegedi Erzsi felléptével.)

Szombat: Forradalmi nász.

Vasárnap: este Kóbor istenek operett (bemutató előadás.)

Közgazdaság.

Budapesti gabonafőzsde.

Buza októberre — — — 961.
Rozs októberre — — — 780.

Budapesti értéktőzsde.

A Magyar Általános Hitelbank nagyvárad i főkjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény — — 827.05
Osztrák hitelrészvény — — 662.50
Közuti vasút részv. — — 708.—
Városi villamos vasút — — 379.—

Apró hirdetések.

Férfi munkás ingek 45 krtól, női kötéhek 36 krtól, lárvaválók és fiú ingek minden nagyságban kapható Asztalos Ernőnél Nagyvia: fér a huscsarnok mellett. Varrólányok fölvetetnek 333

CSOKOLADE cacao csakis Aszódinál jó. Vidéken ha jó kávét akarnak inni, úgy rendeljen postán utánvét mellett 2 kilo cuba és gyöngy kávét 3 frt. 20 krajcár Aszódinál Nagyvárad.

MÁZOLÓ, épület és butorfestési műhelyemet a Nagy Sándor-utca 11 sz. alá helyeztem át. Telephon 1001 Czapfalvai József. Tanulók fizetéssel vagy ellátással elvétetnek 862

ASZÓDI trieszti kávé és tea közvetlen behozatala cukorka és déli gyümölcs nagy kereskedése Kossuth-utca. Sas-palota. Olcsó árak. Telefon 635

Ingyen kap egy háztartási árjegyzéket 500 képpel Tarsoly és Risztónál, ha b. címét a cégnek megküldi.

ORA javítások egész olcsón Horváth oraművesnél Kapucinus-utca 5. (A Kék-macska vendéglő mellett. Inga ora javítások háznál is. Vidéki munkák azonnal készíttetnek. Pontosságért 2 évi jótállás. Grammfonok javítása. 881

ASZODY trieszti kávé és thea közvetlen behozatalánál a 8-féle matu pörkölt kávé a tegjobb, legolcsóbb Kossuth-utcai villam motor üzemű kávépörköldjében.

TUDJA-E már, hogy modern szobafestést készít Schmerz Teleky-utca 58. Min-ták megtekintése díjtalan. 655

MESZELŐ, festőecset kőművesmeszelől szignirecset, kátrányozó, meszelő, meszelő rud. tollecset stb. mind saját gyártmányaim olcsón szerezhetőek be Stern S. Endre Zöldfa-utca. 4

Menczer Izsonál tanuló lányok felvétetnek Rákoci-ut 10. 223

100 kora adók annak, ki egy jó álláshoz juttat fiatal nős urit embert, cim a kiadoba. 213

ÜGYES, szorgalmas szabó segéd állandó alkalmazásra felvétetik Weiszlovits Adolf és fia cégnél 220

ÁRVERESEN VETT vas és rézbutorok mosdó állványok-olcsón elárusítatik STERN József vaskereskedésében Zöldfa-utca 10.

ÜGYES alj varró és tanuló lányok felvétetnek Valentiu, Ezredévi Emlék-tér 18. 247

ELADÓ HÁZ öt szobás két lakrészes modern új ház előnyös feltétellel, valilmos megállónál Sorompó-utca 2. Kolozsvári-utcai vasuti órház mellett 245

SIKERÜLT árverésen venni ötszáz vég vásznat, sifont és damasztot venni, ezt sürgősen kiárusítom. Maradék Áruház, Kert-utca. 244

Volt kert-utcai gőzmosóda Szent László-tér Zsiga-házua áthelyeztetett 240

KEPES Etelkánál himző leány felvétetik azonnal Kossuth-utca 239

KÉT ügyes pincérleány azonnal felvétetik teljes címmel ellátott levelek „Pincérleány” címre a kiadoba kéretnek. 236

ÜGYES varrólányok fölvetetnek 8 vagy 10. Uri-utca 17. 233

JÉGSZKRÉNY három ajtós új mészáros vagy vendéglősnek kiválóan alkalmas jutányosan eladó Keskeny-utca 31 230

Varro és tanuló leányok felvétetnek Sichermann Berta női ruha készítőnél Kőrös-utca 21 228

Szobel Adolf divattermében 15 varrólány felvétetik Nagy Sándor-utca 210

Eladási hirdetés.

Nagyváradtól 35 pernyi távolságban az építés alatt levő Nagyvárad—debreceni vasut állomása mellett fekvő volt báró Königswarder-féle major az összes gazdasági épületekkel és kertészetre kiválóan alkalmas cca 32 hold belsőséggel, továbbá cca 32 hold iskolázott fenyő erdővel egészben vagy részben eladó.

Értekezni

Dr Fleischer Lajos

ügyvéd úrnál, Nagyváradon.
Rimanóczy-utca 3,

Dr Racz Miksa

medico mechanik (Zander)
gyógyintézete

NAGYVÁRAD Szilágyi Dezső-
utca 10 sz. Telefon sz. 615

Főbb javaiatok:

Idült gyomorbelátónia, székrekedés, elhízás, köszvény, csúszneurasthenia, idegszabák (ischias) stb. Csontörések és egyéb sérülések után visszamaradt mozgászavarok. Gyenge-testalkatú gyermekek fejlesztése. — Gerincelgörbülések. —

PÉNZ

Olcsó tőkétörlesztési kölcsönök

10—75 évre folyósít, ugyszintén régi, drágább kamatu kölcsönöket kicserél (convertál) a lehető legrövidebb idő alatt.

Házak, szőlők, földbirtokok

csak árban való adás-vételét vagy bérletét a legsikeresebb eredménnyel közvetíti.

Földbirtokok parcellázása

saját költségén elvállalja és finanszírozza

Faludi Ignác

utca

bizományi és ingatlan forgalmi irodája.

Nagyvárad, Mészáros-u. 2.

Uj fényképészet

Szent János-utca 72—74

(volt Kazay-féle ház.)

Tisztelettel értesitem Nagyvárad és vidéke közönségét, hogy a fent jelzett helyen egy a mai kor igényeinek minden ízében megfelelő művészeti verseny

fényképészetet nyitok.

Kérem Nagyvárad és vidéke közönségének pártfogását és bizalmát, mely úgy pontos kiszolgálásom, valamint művészi kivitelű képeimmel igyekszem részemre fentartani.

Kiváló tisztelettel

Zenker Nándor fényképész.

Jazekas Kálmán

Altalános adásvételeket hirdető,
közvetítő és okmányszerző irodája.
Kapucinus-utca 5. — Földszini. 5.

Bethlen-utca 24. sz. teljesen új ház 6 rendbeli lakosztállyal szép virágos udvarral jól jövedelmező, eladó.

Temes-utca 34. sz. sarok ház, a legmegfelelőbb egy kor általánalmérésnek, 5 rendbeli lakosztállyal olcsó banktelherrel igen olcsón megvehető.

Hattyu-utca 44. sz. nyílegkő ház, mely a Verju utcára is átnyúlik, 6 rendbeli lakosztállyal, 3 istállóval, locsizsin, kut, vízvezetékekkel igen jól jövedelmez, ma poton áron megvehető.

Kertész-utcán Eartha László tulajdonát képező ház, mely részben teljesen új, igen jól jövedelmező. Két részben is eladó.

A Töröklymező völgyén a Vilkesz Mihály tulajdonát képező ház igen olcsón megvehető, ug anott 2—3 házhely poton áron kapható.

Kárvarta-utca 1 légy szobából álló kényelmes uri lakással szép virágos és külön veteményes kerttel leő ház mintha kényelemmel ellátva banktelherrel eladó: Esetleg azonnal bérbe is kiadó.

Szőlőtelep utca 5 sz. ház 4 rendbeli lakosztállyal 24 méteres mosó fronttal igen nagy kerttel olcsó banktelherrel eladó.

A Herig-dűlő 11. B. számú 2200 □ öl szőlő és gyümölcsös, két szobás lakással melléképítményekkel, kert az udvaron olcsón eladó.

Az Arany-oldalán közel a Diósi-féle szőlőhöz 1 hold lucernás igen olcsón eladó, bővel bet ir damban.

Bethy Ödön-utca 78 sz. szék ház, mely három utcára szől, igen jól jövedelmez amortizációra kölcsönrel 11 évi adómentes eladó.

Kórház-utca elején a város legszébb és legkelelmesebb lakó részén egy szép új ház több rendbeli urilakosztállyal igen jól jövedelmez, eladó.

Uj Kolozsvári-utca 46. Uj

Fa kereskedés
Feier Salamon
és Társa

Legolcsóbb beszerzési forrása mindennemű épületfának, deszka, lécs és asztalos árunak, fedőcsérepnek, fedő lemezpapirosnak és mindennemű kemény és puhafának

KARTELEN KIVÜL.

Uj Kolozsvári utca 46. Uj

Kondor Dezső

cementmunkálatok,
aszfalt és csatornázási vállalata.

Or-utca 6 sz.

Telefon szám 969.

Valódi brünni szövetek

az 1910 évi tavaszi és nyári időnyré.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3.10 m. hosszú	1 " 10 "
elegendő teljes férfi-	1 " 12 "
ruhához	1 " 15 "
kabát, nadrág és	1 " 17 "
mellény ára csak	1 " 18 "
	1 " 20 "

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 K-ért épüget felőli szöveteiket, turistalodent, seje kamarat gyári áronk 1000 a mindennapi ismert megblázható és szőlő posztgyári raktár

Siegel-Imhof, Bränn. 55.

Minták ingyen és bérmentve.

Nagy előnyére szolgál mindenkinek, ha szövetszükségletét directe a gyártáslyán Siegel-Imhof cégnél rendel. Oriási forgalma miatt anandóan a legnagyobb választék a legujabb szövetekből. Szabott, legolcsóbb árak. Bármily kis megrendelés teljesítése szigoruan mintahű és figyelmes.

A jónak a legjavát
adja gyermekének

la
KOCH TESTVÉREK tele

tavaszi felöltőt s öl tönny

vesz.

Kapható Felöltők 15 K-tól fe
öltöny 12 K-tól

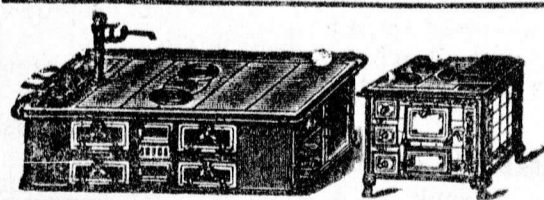

Értesítés.

Van szerencsém s nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy 19 év óta fenálló késes üzletemet a Zsiga fundáció épületből Kert-utca 1-ső szám az ipartestület házával szemben helyeztem át, a hol is készitek minden e szakmába vágó késeket, szerszámokat és köszörüléseket a legjutányosabb árban készítitek felelősség mellett, vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölk. A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradtam kiváló tisztelettel

Bujdosó Lajos

kés- és műszerműves
mint tanult iparos.

Takarektűzhelygyár

H. Koloseus

Wels (Felső-Ösztria)

Gyártanak mindenféle jó és olcsó takaréktűzhelyeket vas, emalt porcellán és majolika-ból háztartások szállodák vendéglők és intézetek stb. számára. Gaz-üzőberendezéseket, gázfűzőket és gáz takaréktűzhelyeket. Kaphatnak minden vaskezeskedésben a hol nem kapható közvetlenül küldött. Kérjünk eredeti Koloseus tűzhelyeket és utasításunk vissza minden értéktelenebb gyártmányokat. Árjegyzék díjmentesen.

Elsőrendű fényezett és matt, háló, ebédő és uri szobák

különleges fanemekben is feltűnő olcsó árban adafnak el.

Reisz Miksa

Butorgyára

Nagyvárad, Könyv
(Köz-utca 7)

Békéscsaba.

Első nagyvárad kenyérgyár

Jókai-u. 17. sz. alatt.

Telefon: 949. Telefon: 949.

Tisztelettel értesítjük Nagyvárad város t. közönségét, hogy a vidéken sehol nem látható, óriási kiterjedésű, villanyerőre berendezett **Első nagyvárad**

kenyérgyár

gyártmányai a következő árak mellett árusítatnak:

1 kg. fehér kenyér **36 f.**, félbarna **30 f.**, barna **25 f.**, tiszta rozs kenyér **28 fillér.**

Az első nagyvárad kenyérgyár

minden időben **friss, izletes** termékei a következő helyeken kaphatók:

- Blau F. Sándor Bodega, Nagypiacztér.
- Balázs Mártonné kereskedő, Sztaroveszky-u.
- Fellner József csemege-üzlet, Szarvas-sor.
- Feuer Bertalan kereskedő, Fő-utca.
- Fülöp Lipótné kereskedő, Csengeri-utca.
- Grósz Izidor kereskedő, Körözs-utca.
- Grünvald Mórné és Társa kereskedő, Kolozsvári-utca.
- Jakobovits Adolf kereskedő, Kolozsvári-u.
- Jenny Nándor kereskedő, Sztaroveczky-u.
- Kohn Dávid kereskedő, Sánc-utca.
- Kutassy Lajos kereskedő, Teleky-utca.
- Klein Mór kereskedő, Kolozsvári-utca.
- Klein József, Pál-utca.
- Lebovits bodega Zöldfa-utca.
- Petrovics Mihály kereskedő, Fő-utca.
- Rosenthal Samu kereskedő, Kapucinus-u.
- Róth Albert kereskedő, Kolozsvári-utca.
- Stolcz Henrik kereskedő, Hattyu-utca.
- Silberstein Arnold kereskedő, Kert-utca.
- Schön Lipót pékmester, Kert-utca.
- Vasszerstrom Arnold kereskedő, Bányasor.
- Veisz Emánuel kereskedő, Szaniszló-utca.
- Vasvári Ferenc kereskedő, Széles-utca. Fő-
lerakat.
- Reich Sándor kereskedő, Szt.-János-utca.

Haszonbérlet.

Biharmegye JÁKÓ-HODOSI határban mintegy 236. kat. hold, rés int szántó, részint legelő birtok, 1911. SZENT GYÖRGY napjától kiadó. Értekezni lehet **DEBRECZENBEN** 240 MIKLÓS-UTCZA 41.

Biztos, gyors, ártalmatlan hatásos szépitőszert egyedül a Lédig-féle alabastrom arc-crème 1 tégely 1 korona, alabastrom szappan 1 drb 80 fillér. Kiválóan alkalmas szeplő, májfolt és arcfehéritésre.

o o Egyedüli raktár a készítőnél o o
LÉDIG ÁRPAD arany kereszt gyógyszer-tára,
Nagyvárad, Szt. László-tér (Városháza mellett.)
34

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

XXVIII ik magyar királyi jótékony célú államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékony célokra fog fordítani. Ezen sorsjátéknak összesen 11969 nyeresége van, melyeknek összes értéke 865,000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 150.000 korona készpénzben. Továbbá:

1 főnyeremény	— — 20.000 kor. készp.	10 nyeremény	— — 1.000 kor. készp.
1	> — — 10.000 > >	150	> — — 100 > >
1	> — — 5.000 > >	800	> — — 50 > >
5	> — — 2.000 > >	1500	> — — 20 > >
		10000	> — — 10 > >

Huzás visszavonhatatlanul 1910. évi június hó 30-án.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

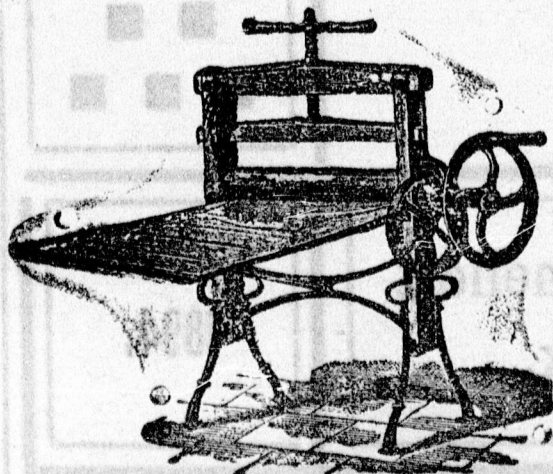
Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapest (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó- vám- és sóhivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdeben és váltó-üzletben játéktérlet ingyen és bérmentve küld

A magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Tarsoly és Risztó különlegességek vaskereskedése

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut.

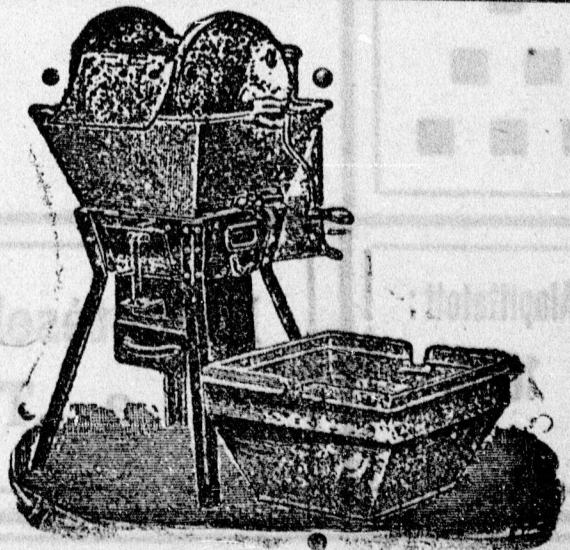
Kézi hajtású „Jégkészítő-gép” állandó működésben. Megtekinthető az üzletben.

Jégsekrények legújabb szer-
kezzettel.

FAGYLALT-GÉPEK.
Kerti vasbutorok.
GUMMI CSÖVEK.

John-féle mosó- mángorló- és
facsaró-gépek.
Árjegyzék kívánatra ingyen
és bérmentve.

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R.-T.

könyv és hirlapkiadó vállalat

NAGYVÁRAD, SZILÁGYI DEZSŐ-UTCZA 5. SZ.

A legmodernebb betűkkel és diszitő anyagokkal ujjonnan berendezve.

Mindennemü hivatalos, üzleti és egyéb nyomtatványok a legjutányosabb árak mellett, izléses kivitelben
≡ készíttetnek. ≡

Latin szert. és g. kath. egyházmegyei nyomtatványok állandóan raktáron.

A „TISZÁNTUL”
politikai napilap kiadóhivatala.

Alapítottott :
1894.

Hirdetések a legjutányosabb árak mellett a „Tiszántul”-ban közöltetnek.

Alapítottott :
1894.

Árlejtési hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága 172—8185—910. kgy. sz. határozatával elrendelte a Pecze-patak városi szakasza csatornázó munkáinak végrehajtását.

A város tanácsától nyert megbízás folytán a létesítendő zárt beton-csatorna építő munkálatainak vállalatba adása céljából 1. évi június hó 25-ik napján d. e. 10 órakor a városháza bizottsági termében nyilvános árlejtést fogok tartani.

A betoncsatorna 21660 fm. hosszban lesz beépítendő, a csatorna szelvénye 1.25 m. átmérőjű szabad szelvénytől és 1.70 m. átm. szabad szelvényig fokozatosan növekedik.

Bánatpénzül az ajánlati összeg 5 százaléka teendő le a város házipénztárába.

A bánatpénz készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban tehető le.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolatai csatolandó az ajánlathoz. Ajánlatok csak írásban alulírott küldöttségi elnök kezéhez 1910. június hó 25-ik napjának d. e. 10 óráig adhatók be. Az ajánlatok a nyilvános árlejtésben fognak felbontatni.

Az ajánlatok 1 kor. bélyeggel látandók el és csak a szabályszerűen kiállított és pecsételt lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. A borítékban megjelölendő az a munkálat, melyre az ajánlat vonatkozik.

Ajánlat csakis egységárak megjelölése mellett tehető, ebből a célból a város ártételekkel ki nem töltött költségvetéseket bocsát a pályázók rendelkezésére, vagyis az ajánlattevőknek maguknak kell azon egységi árakat kitüntetni, melyek mellett a munkálatok végrehajtását kötelezik.

A fenti vállalatra vonatkozó általános és részletes feltételek, ártételekkel ki nem töltött költségvetések és tervek a városi mérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és a feltételek és költségvetések 10 koronáért megszerezhetők.

Minden ajánlattevő ajánlatában világosan kitenni köteles, hogy jelen hirdetményt, az árlejtési feltételeket, ártételekkel ki nem töltött költségvetéseket és terveket ismeri és azokat magára kötelezőknek elfogadja.

A közszállítási szabályrendeletnek a hazai gyártmányok és magyar honos műszaki erő stb. alkalmazására vonatkozó határozmányai minden ajánlattevőre feltétlenül kötelező.

Az összes beton- és földmunkálatok csak egy fővállalatnak adatnak ki, a vas- munkálatokra külön is lehet ajánlatot tenni.

Ajánlattevőt tett ajánlata azonnal és mindaddig kötelezi, míg az ajánlatok felett a végleges döntés megtörténik, ellen-

ben Nagyvárad városát csakis az árlejtés eredménye felett hozandó határozat jogerőre emelkedésével kötelezi.

Ama pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor a várossal még üzleti összekötetésben nem állottak, illetve a városi hatóság előtt még ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon keresk. és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak. A város közönsége fentartja jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között, az ajánlott árakra tekintet nélkül, szabadon választhasson, esetleg újabb árlejtést tartson.

Nagyvárad, 1910. május 24-én.

Komlóssy József,

jog és gazd. tanácsnok, mint az
árv. küldöttség elnöke.

Uradalmi nagyvendéglő bérbeadása.

Székelyhid nagyközség főpiacán fekvő

uradalmi nagyvendéglő

1911. január 1-től újabb három évre

haszonbérbe kiadó.

Reflektánsok ajánlatait legkésőbb folyó évi július 1-ig adják be az uradalom számtartói hivatalba, ahol is a feltételeket tartalmazó szerződés is megtekinthető.

Haszonbérbe adandó birtok.

A nagyváradai latin szertartású káptalan tulajdonát képező

székelyteleki és fülöpházai tagpuszták

összesen 989 k. h. 426 négyszögöl területtel haszonbérbe adatnak.

Ajánlatok benyújtandók 1. évi június 26. déli 12 óráig a káptalani uradalom központi hivatalánál alulírotthoz (Nagyvárad, Sal Ferenc-utca 4. sz.) — Feltételek meztudhatók ugyanott.

Telefon: 212.

Papp Imre

259

uradalmi főtitk.

Szoba villamos

hűsítő készülékeket ventilátorokat, világítási- és csengő berendezéseket, telefon és villámhárítókat, csillárokat a legjutányosabb áron berendez és **Stern** Nagyvárad szállít Bémer-tér.

Helyi és vidéki telefon 556.

257

A tüdővész ellen védekező egyesület közgyűlése.

A tüdővész ellen védekező egyesület folyó évi május hó 30-án d. u. 5 órakor a városháza bizottsági termében tartja

rendes évi közgyűlését,

melyre az egyesület tisztviselőit, bizottsági és rendes tagjait, valamint minden érdeklődőt ez uton hív meg az

260

egyesület igazgatósága.

Kertmegnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy folyó hó

14-én szombaton este

a NEMZETI SZÁLLODA árnyas kert-helyiségét

ünnepélyesen megnyitottam

egy előrendű cigányzenekar közreműködésével. Minden este változatos műsorú mozgófénykép előadás. Egyben felhívom a t. közönség figyelmét tisztán kezelt saját termésű boraimra és kitűnő magyar konyhámra.

Társas ebédek és vacsorák a legfigyelmesebb kiszolgálás mellett polgári árakban. Abonensek étiap szerint előnyösen megállapított árban lesznek kiszolgálva.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri
kiváló tisztelettel

KECSKEMÉTHY ISTVÁN,

vendéglős, a Nemzeti szálloda, étterem és kávéház
43 bérlelje.

Eladási hirdetmény.

Nagyváradtól 35 percnyi távolságban, az építés alatt lévő nagyvárad—debreceni vasút állomása mellett fekvő, volt

báró Königswarter-féle major

az összes gazdasági épületekkel és **kertészetre kiválóan alkalmas** cca 32 hold **belsőség** gel, továbbá cca 32 hold iskolázott **fenyőerdővel** egészben vagy részben eladó.

Értekezhetni: **Dr FLEISCHER LAJOS**
ügyvéd úrnál Nagyváradon, Rimanóczy-u 5.

POLOSKÁT

és azok petéit

egyedül a szabadalmazott **Mattenie** gázfejlesztő módszer alapján lehet teljesen és alaposan kirtani, melyért 1 évi felelősséget vállalok, meghívásra **azonnal** bárhol személyesen megjelenek.

MATTENIE szab. gázfejlesztő és féregmentési vállalat Zöldfa-utca 9 l. e.

Villamos és műszaki felszerelési vállalat.

NAGYVÁRAD, RAKOCZY-UT 5.

Telefon és interurbán 914.

A Magyar Siemens Schuckert Művek képviselője ■ Tantallampak gyári raktára.

Elektro és gépészmérnöki iroda.

Elvállal mindennemű villamvilágítási és erőátviteli munkákat, ivlámpek kezelését, szénpalcák szállítását. Telefon, Telegraf és villámhárító berendezéseket.

Raktáron tart modern és izléses villamos csillárokat izzólámpákat fűtő- és főzőkészülékeket, motorokat és szellőztetőket.

Szabadalmak kidolgozása és értékesítése.

Ertsey Zoltán

keresk. vezető.

Reichel Henrik

gépész és elektro mérnök.

Eladó telkek és malom.

A nagyváradai 1. sz. káptalan tulajdonát képező mkepércsi 3 k. h. 450 néyszögöl beltelke épésben vagy kisebb részletekben készpénzizetés mellett eladó.

Ezen telken levő kétjáratu, teljesen használható állapotban levő gőzmalom a hozzátartozó felszereléssel, valamint két szoba, konyha és kamarából álló lakóházzal és ártézi kúttal szintén eladatik.

A telekfelosztás terve Mkepércs községhezánál vagy a káptalani irodában Nagyváradon megtekinthető.

A legalább is 10 százalékkal ellátott írásbeli zárt ajánlatok f. évi június 25-ig alólirott címére Nagyváradra küldendők.

Papp Imre,
kápt. uradalmi főtiszt.

267

(Utánnomás nem díjazatik.)

7758 - 910. tkvi szám

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyváradai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Vadura Ignác végrehajthatónak Grünfeld Mátyás végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében nevezett végrehajthatók 200 kor. tőke és járulokaiból álló követelések kielégítése cél-

jából Langfelder Lajos és neje által beadott utóajánlat folytán a nagyváradai kir. törvényszék mint tkvi hatóság területén levő nagyváradai 1070 számú betétben a + 1 rsz. 3295 hrszám alatt felvett Váradváralján fekvő 262 népsorszámu házra a 16335 - 1907. tksz. végzéssel C 40 alatt bekebelezett ablaknyitási szolgálat fentartásával ugy azonban, ha az előzőleg bekebelezett 3000 korona követelés kielégítésére szükségesnek mutakozó ezen összeg meg nem ígértetnek, az ablaknyitási szolgálat fentartása nélkül az utóajánlati árverést az 1908. évi XLI. t. c. 27. §-a alapján elrendeli és annak foganatosítására határnapul 1910. évi június hó 16 ik napjának d. e. 9 óráját a nagyváradai kir. tvszéki árverelő helyiségébe (Nagyvárad tvszéki palota) ezennel kitiúzi.

Kikiáltási ár 3900 korona.

Ha azonban az ingatlanért a szolgalmi jog fentartása nélkül a Langfelder Lajos és neje utóajánlattevők által tett 2750 kor., magasabb ígélet nem tetetnek, az ingatlan utóajánlattevők által megvettnék fog nyilvánittatni, még akkor is, ha az árverésen meg nem jelennek.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékat készpénzben vagy óvadékképes érték-papirban letenni.

Az árverési feltételek a kir. törvényszék, mint tkvi hatóságnál és Nagyvárad város rendőr hatóságánál tekinthetők meg.

Nagyvárad, 1910. április 11-éig a kir. törvényszék tkvi hatóság. PETRÓCZY s. k. kir. tvszéki bíró.

Kiadmány hitelűl
KOLTHAY,
tkvvezető.

Tisztelettel értesitem a Főtisztelendő papságot, és a n. é. közönséget, hogy a mai napon **SZLANÁR JÁNOS iparművész üvegfestőt társul vettem** és eddigi templom, oltár és iconástás festészetemet üvegfestészettel és diszfüvegezéssel kibővitetem.

Tehát készítek művészi kivitelű üvegfestészeti munkákat, diszfüvegezéseket és üvegmaratásokat a legegyszerűbből a legdíszesebb kivitelig.

Főtörekvésem, hogy művészeti munkáimmal ugy a Főtisztelendő papság, valamint a t. közönség nagyra-becsült bizalmát és elismerését kiérdemeljem és részemre fentartsam.

Magam a Főtisztelendő papság és a t. közönség szives figyelmébe és jó indulatába ajánlva vagyok tisztelettel

Klinge Antal,

templom, üvegfestő és diszfüvegező.

Nagyvárad, Szent János-utca 11.

Vázlatokat és költségvetéseket díjtalanul készítek. Levélbeli megkeresésre személyesen megjelenek.

74

Hegyköz Szent Miklós községben

(Biharmegye) **Gazsi András**

eladja házát, szöllejét és 32 hold szántó és kaszálló földjét.

Bővebbi értekezés **GAZSI ANDRÁSNÁL,**
59 fentnevezett községben.

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Raktáron tartjuk a javított **dr. Just-féle**

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben **75** százalék **megtakarítást** mutat fel. 40 gyertyás **Wolfram** lámpa **darabja 3.60 kor.** 100 gyertyásé **5 kor. 50 fill.**

Száraz izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 százalék kartell áron alul.

Árú nemű **izzólámpa különlegességek,** fényképezési lámpák, gyancsak **legolcsóbb áron kapják.**

Csillárok,

ivlámpek

állandóan nagy választékban kaphatók a villamos telepen külön célra épített nagy

csillár-raktárunkat

megtekintésre ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

1. lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban

Elvállaljuk

villamos világítás

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, ivlámpek kezelését, hozzávaló szénpalcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkákat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.